اقتصاد ایران
رئیس‌جمهور ۳ ساعت در روز استراحت می‌کند ۱۲

بورس
سرمایه گذاری، ریسک و بازدهی . . ۱۳

بازار
یورو خریدار ندارد ۱۴

بازار
رشد ۱۰ درصدی نقدینگی کشور . ۱۴

کنفرانس مطبوعاتی وزرای نفت و نیرو به مناسبت هفته دولت

با دیکته دیگران قرارداد امضا نمی‌کنیم

رضا زندی

اگر عمر دولت احمدی‌نژاد به یک سال رسیده است باید از شناسنامه کاری وزیر نفتش حدود سه ماه بکاهیم تا سیدکاظم وزیری هامانه در فرصتی برابر با هم قطارانش گزارش عملکرد ارائه کند. دیروز وزیر نفت کابینه نهم در شرایطی رودرروی خبرنگاران نشست که به نظر می‌رسد واقعیات صنعت نفت، دیدگاه رئیس جمهوری را که یکی از عمده‌ترین خطابه‌های انتخاباتی‌اش بر مدار «نفت» می‌گذشت، تلطیف کرده است. «نفت» اگر در سال اول این دولت بیش از سه ماه بی‌وزیر ماند اما توانست تا حد زیادی بدنه کارشناسی‌اش را حفظ کند و وزیری نفتی بر مسندش بنشیند: «اگر بخواهم از عملکرد یک سال گذشته صحبت کنم باید عرض کنم که اولین دغدغه‌ام پس از قبول مسئولیت تامین سوخت زمستانی بود. به‌رغم رشد مصرف فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی، خوشبختانه در این زمینه مشکلی پیش نیامد. صادرات گاز را هم در حد مقدورات انجام دادیم.» دغدغه دوم وزیری هامانه پس از اخذ رای اعتماد مجلس سرعت انجام پروژه‌ها بود: «سرعت در انجام پروژه‌ها مسئله دوم بود که با بازدیدهای مکرر و پیگیری‌هایی که انجام دادیم تلاش کردیم پروژه‌های صنعت نفت با سرعت ادامه یابد. تعدادی قرارداد جدید هم در پروژه‌های بزرگ منعقد شد.» وزیر نفت قراردادهای احداث خطوط لوله و برخی فازهای پارس جنوبی را از جمله نتایج این پیگیری‌ها می‌داند.

عکس‌ها: رضا معطریان/ شرق

■ مناقصه‌های جدید در پارس جنوبی

پارس جنوبی پرتحرک‌ترین منطقه ایران در جذب سرمایه‌گذاری و انجام پروژه‌های بزرگ است. گزارش وزیر نفت درباره فازهای مختلف پارس جنوبی این گونه آغاز می‌شود: «فازهای ۱۵ و ۱۶- ۱۷ و ۱۸ در یک سال گذشته به قرارداد رسید و در بازدیدی که اخیراً از منطقه داشتم شاهد آغاز عملیات اجرایی و واگذاری زمین در این فازها به ویژه در فاز ۱۵ و ۱۶ بودم. روند عادی انجام فعالیت‌های این فازها هم ادامه دارد.» سیدکاظم وزیری هامانه با اشاره به افزایش ۳۰ درصدی حجم پروژه و سقف تولید فازهای ۶، ۷ و ۸ از افزایش زمان‌بندی اولیه برای بهره‌برداری از این پروژه‌ها خبر داد: «البته این فازها در موعد مقررش به بهره‌برداری خواهد رسید.» مشکلات مدیریتی شرکت «اویک» باعث بروز تاخیر طولانی در فازهای ۹ و ۱۰ شده بود. گفته می‌شد چنانچه این فازها به موقع به بهره‌برداری نرسد زمستان سال آینده کشور با کمبود گاز مواجه خواهد بود: «بیشترین نگرانی را از فازهای ۹ و ۱۰ داشتیم که خوشبختانه کارها سرعت گرفته و پیشرفت خوبی را شاهد بودیم.» سیدکاظم وزیری هامانه درباره برگزاری مناقصه مابقی فازهای باقی‌مانده در پارس جنوبی وعده می‌دهد: «MDP این فازها تهیه شده است و امیدواریم قبل از پایان سال برای این فازها به مناقصه برویم.»

■ خارجی‌ها پولشان را هدر نمی‌دهند

این روزها هرازچندگاهی شایعه‌ای از کندی فعالیت شرکت‌های خارجی در صنعت نفت به ویژه در عسلویه منتشر می‌شود. خبرنگاری این سئوال را مطرح می‌کند که آیا فعالیت خارجی‌ها در عسلویه با کاهش مواجه شده است: «در فازهای ۶، ۷ و ۸ طرف‌های خارجی کار خودشان را انجام می‌دهند. سرعت کارشان هم تغییر نکرده است. فعالیت شرکت LG در فازهای ۹ و ۱۰ هم به همین ترتیب است. برای فازهای ۱۹ تا ۲۳ هم که به مناقصه رفتیم تقریباً همه شرکت‌های بزرگ خارجی که قبلاً با ما کار می‌کردند اسناد مناقصه را خریداری کرده‌اند.» و سپس می‌افزاید: «وقتی شرکت‌ها اسناد مناقصه را خریدند یعنی می‌خواهند در پروژه‌ها حضور داشته باشند وگرنه پول‌شان را هدر نمی‌دادند.» وی همچنین حضور خارجی‌ها در پروژه‌های گاز را نشان‌دهنده علاقه‌مندی خارجی‌ها دانست.

■ مراحل نهایی مذاکرات میدان آزادگان

هر چند پیش از این گفته می‌شد ژاپنی‌ها تنها تا پایان مردادماه فرصت دارند تا قرارداد توسعه میدان نفتی آزادگان را نهایی کرده و عملیات اجرایی را آغاز کنند اما وزیر نفت از انجام مذاکرات نهایی با مسئولان اینپکس در روزهای اخیر خبر داد: «در مورد آزادگان مراحل نهایی مذاکرات در حال انجام است. این مذاکرات در روزهای سی‌ام و سی‌ویکم ماه اخیر شروع شده است و دو طرف فعلاً در حال مذاکره هستند.» وی درباره مین‌روبی میدان آزادگان هم که همواره مورد بهانه‌جویی ژاپنی‌ها برای شروع نکردن کار بوده است، گفت: «مین‌روبی برای پاکسازی ۴ درصد باقی‌مانده کار ادامه دارد و من مطمئن هستم که قبل از پایان ۲/۵ سال فرصت گذاشته شده، این مین‌روبی تمام می‌شود.»

■ خط لوله صلح حل شده تلقی شود

چند روز پیش نخست‌وزیر هند در سخنرانی‌ای که در مجلس این کشور انجام داد همچنان بر احداث خط لوله انتقال گاز ایران به هند پای فشرد. وزیر نفت ایران هم دیروز در این باره سخنان امیدوارکننده‌ای زد: «با تفاهمی که درباره محاسبه قیمت گاز در بازار ژاپن و مبنا قرار دادن آن (با کسر هزینه‌های تبدیل گاز به LNG و انتقال آن به ژاپن و افزودن هزینه انتقال به وسیله خط لوله به هند و پاکستان) صورت گرفته به نظرم باید مسئله خط لوله صلح را حل شده تلقی کرد.» گمانه‌زنی بعدی هامانه حکایت از اتفاقات تازه در مذاکرات دارد: «تصور می‌کنم قرارداد خط لوله صلح به زودی به نقطه نهایی برسد.»

■ قرارداد صادرات LNG رسمی نیست

اختلاف دیگر ایران و هند در مذاکرات گازی، قراردادی است که برای صادرات سالانه ۵ میلیون تن LNG در سال منعقد شده است. این قرارداد طولانی مدت می‌بایست سال گذشته امضا می‌شد اما اجرایی شدن آن منوط به تصویب شورای اقتصاد شده است. هند معتقد است این قرارداد اجرایی است اما چون تصویب شورای اقتصاد را ندارد ایران آن را متنفذ نمی‌داند. چرا که قیمت‌ها افزایش یافته و شورای اقتصاد نیز با قیمت قبلی موافقت نمی‌کند. وزیر نفت هند گفته است که برآورده کردن خواسته ایران، قیمت قرارداد را دو برابر می‌کند. هامانه تیر خلاص را دیروز شلیک کرد: «این قرارداد از نظر ما هنوز رسمی نیست. چون مصوبه شورای اقتصاد را ندارد. الان این بحث حقوقی بین ایران و هند مطرح است و طرفین در حال مذاکره هستند.» وزیر نفت برای نخستین بار از یک راه‌حل میانه برای برطرف کردن مشکل قرارداد خبر می‌دهد: «راه‌حل‌های وسطی هم مطرح شده است. امیدواریم این قرارداد عملیاتی شود و به موقع بتوانیم صادرات را انجام دهیم.» اگر این قرارداد اجرایی شود ایران باید سالانه ۵ میلیون تن LNG از سال ۲۰۱۱ تحویل هند دهد.

■ افتتاح دو طرح پتروشیمی در هفته دولت

وزیر نفت در گزارش عملکرد نه ماهه وزارتش وقتی به بخش پالایش و پخش می‌رسد به افزایش ۱/۵ میلیون لیتری تولید بنزین در مدت مسئولیتش اشاره می‌کند: «برای ساخت دو پالایشگاه هم به پیمان رفته‌ایم و برای ساخت پالایشگاه سوم هم در حال مذاکره هستیم.» پالایشگاهی که قرار است در بندرعباس و با میعانات گازی راه اندازی شود: «در ۴ کشور خارجی هم برای احداث پالایشگاه مذاکرات جدی‌ای انجام دادیم.» دست به نقدترین این مذاکرات ساخت پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت سنگین در اندونزی است. وی همچنین از بهره‌برداری دو طرح پتروشیمی در هفته دولت خبر می‌دهد: «پنج طرح دیگر پتروشیمی نیز تا پایان سال به بهره‌برداری خواهد رسید.» با این اوصاف از این هفته تا اسفندماه باید روبان ۷ طرح پتروشیمی بریده شود: «در تمام زمینه‌ها فعالیت‌ها به حد مطلوب ادامه دارد و جای نگرانی نیست.» وزیری هامانه اظهار امیدواری می‌کند که با کمک مجلس بتواند وضعیت جذب سرمایه‌گذاری در صنعت نفت را هم بهبود بخشد: «جواب‌های مثبتی هم گرفته‌ام.»

■ افزایش ۵۵ هزار بشکه‌ای تولید نفت ایران

رقم تولید نفت و گاز جدی‌ترین شاخص عملکرد وزارت نفت است: «تولید نفت خام در یک سال گذشته بیش از ۵۵ هزار بشکه افزایش یافته است و این روند ادامه دارد. تولید گاز نیز سال گذشته ۵۵ هزار مترمکعب رشد کرده است.» هامانه یک خبر جدید هم در حوزه گاز می‌دهد: «امسال هم برای افزایش تولید گاز به میزان ۶۵ تا ۷۰ هزار مترمکعب برنامه‌ریزی کرده‌ایم.» فروش نرفتن نفت سنگین سروش و نوروز در برخی ماه‌ها، یکی از مهمترین چالش‌های وزارت نفت در سال گذشته بود. وزیر نفت این معضل را خاتمه یافته می‌داند: «۲/۵ میلیون بشکه از نفت سروش و نوروز با زمینه‌ای که برای مصرف در پالایشگاه بندرعباس پیدا کرد در آنجا مصرف شد. بقیه را هم چون مشتری‌های خارجی متوجه این امر شدند خریدند. الان این طور نیست که نفتی روی آب مانده باشد.» هامانه همچنین از آغاز عملیات جوشکاری خط لوله هفتم که قرارداد احداث آن را سپاه پاسداران امضا کرده است خبر داد: «لوله‌های ۲۰۰ کیلومتر از خط لوله هفتم گاز تهیه شده و به زودی جوشکاری آن آغاز می‌شود.»

■ موضع وزیر نفت درباره دکل

مناقشه شرکت‌های ایرانی و رومانی بر سر دو دکل حفاری آنقدر جدی شد که دو رئیس جمهور را مجبور کرد تلفنی با هم گفت‌وگو کنند. وزیر نفت درباره رفع کمبود دکل‌های حفاری در ایران گفت: «۱۲ دکل حفاری برای حفاری در خشکی و دریا سفارش داده‌ایم و ۴ دستگاه هم در حال اجاره داریم. مشکلی برای تامین دکل‌ها وجود ندارد. هامانه درخصوص دخالت وزارت نفت در مناقشه اخیر دکل‌های حفاری نفتی اظهار داشت: «صنعت نفت با آن شرکت مشکلی ندارد. ما قراردادی با شرکت اورینتال اویل داشتیم و ۲ دکل را اجاره کردیم. شرکت رومانیایی به دلیل اختلاف قیمت ظاهراً قراردادش را با اورینتال اویل لغو کرده است. صنعت نفت، وزارت نفت و شرکت ملی نفت در این مسئله دخالتی ندارند ما قرارداد معتبری داریم که پیگیری می‌کنیم.»

■ جذب سرمایه‌گذاری برای ۲۰ سال

خبرنگاری از وزیر نفت درباره وجود برنامه‌ریزی در وزارت نفت برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی سئوال می‌کند. وزیر هم پاسخ می‌دهد: «برنامه‌ریزی برای تک‌تک پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری‌اش آماده شده است. برنامه ۲۰ ساله هم تهیه شده است مطمئن باشید هیچ حرکت بدون برنامه‌ای در نفت انجام نمی‌شود. جزئیات جذب برنامه‌های سرمایه‌گذاری مشخص است.»

■ طرح هامانه برای دبیرکلی اوپک

با سفر ادومونداد دکورا به ایران رایزنی درباره انتخاب دبیرکل اوپک، احتمال طرح این موضوع در کنفرانس شهریورماه اوپک بسیار زیاد شده است. ایران اما همچنان بر موضع گذشته‌اش پافشاری می‌کند: «به دلیل اینکه دبیرکلی اوپک را حق خودمان می‌دانیم و سال‌ها از آن محروم بوده‌ایم می‌خواهیم که به حقمان برسیم.» هامانه یک تبصره به سخنانش می‌افزاید تا مفهوم ذهنی‌اش را کامل کند: «اما ما نمی‌خواهیم که با سایرین تقابل کنیم. ما طرحی داریم تا از راه‌های بعدی به هدفمان برسیم که اگر اجازه بدهید در کنفرانس اوپک طرح کنیم.»

■ حضور بنیاد مستضعفان قطعی نیست

وزیر نفت درباره واگذاری میدان نفتی بنگستان به بنیاد مستضعفان گفت: «بنای مشخصی برای واگذاری این پروژه به بنیاد وجود ندارد. آنها هم یکی از مذاکره‌کنندگان هستند. طبیعی است که توان آنها هم بررسی می‌شود.» توسعه میدان بنگستان پیش از این به شرکت پترو ایران واگذار شده بود. معلوم نیست بنیاد مستضعفان با چه پشتوانه فنی خواستار حضور در چنین میدان نفتی‌ای شده است. هامانه از ادامه مذاکرات با چینی‌ها برای توسعه میدان نفتی یادآوران خبر داد: «MDP میدان تهیه شده و تقریباً مشکلی از نظر کار و عملیات اجرایی وجود ندارد. امیدواریم که آنها جوابشان را بدهند.»

■ منافعمان تامین نشود به کرسنت گاز نمی‌دهیم

دیوان محاسبات کشور بیانیه مکرری بر تخلف در قرارداد کرسنت تاکید کرد. وزیر نفت هم بر این نکته صحه گذاشت: «این قرارداد دو اشکال دارد. پایین بودن قیمت و ثابت ماندن آن در هفت سال.» وی البته از امضاکنندگان وقت این قرارداد هم دفاع کرد: «زمانی که این قرارداد امضا شد قیمت نفت ۱۸ دلار بود تصور هم نمی‌شد که سرعت رشد قیمت نفت چنین باشد.» هامانه برای بار چندم تاکید کرد: «تا منافع کشور حفظ نشود و منافعمان تامین نشود با اطمینان می‌گویم که گازی به امارات صادر نخواهد شد.» وی از مذاکرات ایران و امارات برای اصلاح قیمت قرارداد کرسنت خبر داد: «الان مذاکراتی در حال انجام است که اگر آنها اصلاح قیمت را قبول کنند قرارداد انجام می‌شود وگرنه گازی به امارات صادر نخواهد شد.»

ادامه در صفحه ۱۲

کاهش رشد مصرف برق در ماه‌های تیر و مرداد

وزیر نیرو با تشریح عملکرد یک ساله خود در دولت نهم، روز گذشته و در اولین روز هفته دولت، به گفت‌وگو با خبرنگاران پرداخت و درباره وضعیت تولید برق در کشور افزود: در سال ۱۳۸۴ تا ۸۵ در مجموع ۳۴۵۵ مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور افزوده شده که ۲۳۸۵ مگاوات آن از واحدهای توربین گازی، ۷۵۰ مگاوات از واحدهای برق آبی و ۳۲۰ مگاوات آن نیز از واحدهای بخار بوده است. وی اضافه کرد: جمع قدرت نصب شده در سال ۱۳۸۳ تا ۸۴، ۳۳/۰۲ مگاوات بوده است. وی درباره روند افزایش قدرت نصب شده و قابل تولید نیروگاه‌ها گفت در سال ۸۵، ۹/۴۹ درصد به قدرت نصب شده و قابل تولید نیروگاه‌ها اضافه شده در حالی که این رقم در سال ۸۴، ۱۰/۴۰ درصد و در سال ۸۳، ۹/۱۹ درصد بوده است. فتاح با اشاره به اقدامات بخش خصوصی در توسعه نیروگاه‌ها گفت: در سال جاری که از اول شهریور ماه ۸۴ آغاز و در ۳۱ مردادماه پایان می‌یابد نیروگاه جنوب اصفهان و رود شور هر کدام به ظرفیت ۹۶۰ و ۲۲۰۰ مگاوات احداث شده است که نیروگاه گازی جنوب اصفهان در حال بهره‌برداری است و رود شور نیز بهره‌برداری آن در شهریور ماه سال جاری آغاز می‌شود. وزیر نیرو از احداث سه نیروگاه گازی در عسلویه، طوس و خرم آباد در مجموع با ظرفیت ۳۹۶۰ مگاوات در سال جاری خبر داد. وی همچنین تصریح کرد: نیروگاه‌های در دست احداث با مشارکت بخش خصوصی ۴۰ درصد وزارت نیرو و ۶۰ درصد بخش خصوصی شامل ۴ نیروگاه گازی به ظرفیت در مجموع ۲۸۸۰ مگاوات است که ظرفیت نیروگاه پرند ۹۶۰ مگاوات و ارومیه، اردبیل و قائن نیز هر کدام ۶۴۰ مگاوات است. فتاح درباره مقایسه حداکثر توان دریافتی ارتباط الکتریکی با کشورهای همسایه در ۵ ماهه اول امسال گفت: این رقم در سال ۸۴، ۷۳۱ مگاوات بوده که امسال به ۸۲۹ مگاوات افزایش یافته است. وی همچنین در ادامه تاکید کرد: هم اکنون با کشورهای ارمنستان در ولتاژ ۲۳۰ کیلوولت به صورت پایاپای، با پاکستان با ولتاژ ۱۳۲ کیلوولت به صورت فروش، با ترکمنستان با ولتاژ ۲۳۰ کیلوولت در قرارداد خرید، به علاوه ترانزیت با ترکیه، با ولتاژ ۱۳۲ کیلوولت، با آذربایجان باولتاژ ۲۳۰، ۱۳۲ و ۲۰ کیلوولت به صورت ترانزیت، با عراق با ۱۳۲ کیلوولت ولتاژ و افغانستان نیز با همین ولتاژ برق به فروش می‌رسد. وزیر نیرو درباره احداث خطوط انتقال جدید در سال جاری گفت: در این سال خط انتقال ۲۳۰ کیلوولت به طول ۲۴۴۱ کیلومتر و ۴۰۰ کیلوولت به طول ۷۳۰ کیلومتر و ترانسفورماتورهای جدید با سطح ولتاژ ۴۰۰ و ۲۳۰ کیلوولت و ظرفیت ۳۶۶۰ مگاوات آمپر نصب شده است. وی همچنین با اشاره به عملکرد صنعت برق گفت: انرژی تولید شده در ۵ ماه اول سال جاری به میزان ۸۵ هزار و ۶۱۸ گیگاوات ساعت، نسبت به دوره مشابه سال قبل معادل ۹/۵۸ درصد افزایش یافته است. فتاح با اشاره به نتایج اقدامات صورت گرفته در زمینه مدیریت مصرف و نقش همکاری مصرف‌کنندگان در کاهش مصرف گفت: با همکاری مصرف‌کنندگان شاهد کاهش ۲/۱۵ درصدی رشد مصرف انرژی از ۱۰/۷ درصد در سه ماهه اول سال به ۸/۵۵ درصد در ماه‌های تیر و مرداد و نزول ۱/۰۴ درصدی متوسط رشد مصرف در زمان اوج مصرف برق از ۹/۰۳ درصد در سه ماهه اول سال به ۷/۹۹ درصد در همین ماه بوده است. وی تاکید کرد: این دستاورد عمدتاً متاثر از توجه مصرف‌کنندگان خصوصاً در بخش خانگی به پیام‌های وزارت نیرو درباره صرفه‌جویی و مصرف بهینه برق است.

ادامه در صفحه ۱۲